

Sinteza Avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind schimbul de informații legate de resortisanții țărilor terțe în ceea ce privește Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare (ECRIS)

[Textul integral al prezentului aviz poate fi consultat în limbile engleză, franceză și germană pe site-ul AEPD www.edps.europa.eu]

(2016/C 186/05)

Extinderea schimbului de informații cu privire la cazierile judiciare din UE la resortisanții țărilor terțe (TCN) în ECRIS (Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare) a fost luată în considerare de multă vreme de legiuitorul UE. Propunerea de extindere a ECRIS la resortisanții țărilor terțe a fost accelerată de Agenda europeană privind securitatea, care a confirmat că ECRIS „nu funcționează eficient pentru resortisanții țărilor terțe condamnați în UE”.

Cadrul ECRIS folosește în prezent cetățenia dintr-un stat membru a persoanelor condamnate ca punct central al schimbului de informații. De aceea este justificată crearea unui sistem paralel pentru resortisanții țărilor terțe. Comisia a ales să pună în aplicare schimbul de informații cu privire la cazierile judiciare ale resortisanților țărilor terțe într-un sistem descentralizat, folosind un filtru-index pentru fiecare stat membru participant. Filtrul-index va fi actualizat cu informații specifice ori de câte ori un resortisant al unei țări terțe este condamnat și va fi trimis celorlalte state membre.

AEPD a analizat cu atenție propunerea legislativă și emite recomandări care vin în sprijinul legiuitorului și care garantează că noile măsuri vor respecta legislația europeană privind protecția datelor, în special articolele 7 și 8 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

Deși AEPD salută propunerea unui sistem descentralizat la nivelul UE pentru prelucrarea datelor referitoare la cazierile judiciare ale resortisanților țărilor terțe pe baza unei funcții de căutare de tip „hit/no hit” (rezultat pozitiv/negativ) și cu ajutorul unor măsuri tehnice menite să limiteze ingerințele în drepturile la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal, AEPD aduce în discuție trei probleme principale și face recomandări suplimentare, detaliate în continuare în aviz.

În primul rând, ar trebui instituit un regim corespunzător pentru resortisanții țărilor terțe, similar cu cel existent pentru cetățenii UE, în ceea ce privește prelucrarea amprentelor digitale, care să ia în considerare caracterul specific al sistemelor judiciare naționale, întrunind astfel cerințele de necesitate și proporționalitate ale prelucrării datelor cu caracter personal.

În al doilea rând, textul propunerii se referă în mod inexact la informațiile din filtrul-index ca fiind „anonime”. AEPD recomandă clarificarea conform căreia informațiile prelucrate în scopul ECRIS-TCN sunt date cu caracter personal, care au făcut obiectul unui proces de pseudonimizare, nu date anonime.

În al treilea rând, AEPD consideră că înființarea unui alt tip de sistem de prelucrare a datelor pentru cetățenii UE care au cetățenie într-o altă țară terță, diferită de cea existentă pentru cetățenii UE, nu întrunește cerințele de necesitate prevăzute de legislația UE privind protecția datelor și ar putea duce la discriminare. Prin urmare, AEPD recomandă ca măsurile din propunere să se refere numai la resortisanții țărilor terțe, nu și la cetățenii UE care au și cetățenia unei țări terțe.

I. INTRODUCERE ȘI CONTEXT

I.1. Consultarea AEPD

1. La 19 ianuarie 2016, Comisia Europeană a publicat o Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei-cadru 2009/315/JAI a Consiliului în ceea ce privește schimbul de informații privind resortisanții țărilor terțe și în ceea ce privește Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare (ECRIS) și de înlocuire a Deciziei 2009/316/JAI a Consiliului⁽¹⁾ („propunerea”). AEPD a fost consultată în mod informal înainte de publicarea propunerii. Totuși, AEPD regretă faptul că nu a primit o solicitare de aviz după publicarea propunerii.

⁽¹⁾ COM(2016) 7 final, 2016/0002 (COD), Strasbourg, 19 ianuarie 2016.

I.2. Obiectivul propunerii

2. ECRIS este un sistem electronic de schimb de informații cu privire la condamnările anterioare pronunțate împotriva unei anumite persoane de instanțele judiciare din UE în scopul procedurilor judiciare împotriva unei persoane și, dacă permite dreptul intern, în alte scopuri. Sistemul se bazează pe Decizia-cadru 2009/315/JAI a Consiliului ⁽¹⁾ („Decizia-cadru”) și pe Decizia 2009/316/JAI a Consiliului ⁽²⁾.
3. În conformitate cu expunerea de motive ce însoțește propunerea, principiul aflat la baza ECRIS este că se pot obține informații complete legate de condamnările anterioare ale unui cetățean al UE din statul membru de cetățenie al persoanei respective, care poate oferi informații complete și actualizate referitoare la cazierul judiciar ale cetățenilor săi, la cerere, indiferent de locul în care au fost pronunțate condamnările în UE. În prezent, această arhitectură îngreunează pentru autorități schimbul de informații privind condamnările resortisanților țărilor terțe și ale apatrizilor (denumiți în continuare TCN) prin intermediul ECRIS, deoarece „resortisanții țărilor terțe nu au niciun stat membru de naționalitate” și „pentru a obține o imagine generală completă a cazierului judiciar al unei anumite persoane, cererile trebuie trimise către toate statele membre care pronunță condamnări” ⁽³⁾.
4. Prin urmare, obiectivul propunerii este să îmbunătățească eficacitatea ECRIS în ceea ce privește schimbul de informații cu privire la cazierul judiciar ale resortisanților țărilor terțe.
5. Expunerea de motive descrie sistemul ales pentru atingerea acestui obiectiv. Sistemul va fi organizat într-un mod descentralizat, ceea ce înseamnă că nu va exista o singură bază de date a UE care să conțină informațiile relevante, ci că fiecare stat membru va deține câte un fișier de date. Statele membre vor trebui să extragă datele de identitate din cazierul lor judiciar și să le introducă într-un fișier separat, „filtrul-index”, ori de câte ori este condamnat un resortisant al unei țări terțe. Datele vor fi convertite în „lacăte și chei”. Filtrul-index va fi distribuit tuturor statelor membre, permițându-le acestora să caute independent la propriul sediu. Sistemul le va permite tuturor statelor membre să-și compare propriile date cu fișierul și să afle dacă există și alte înregistrări în cazierul judiciar în alte state membre (un sistem de tip „hit/no hit” – rezultat pozitiv/negativ).

II. CONCLUZIE

37. Așa cum se arată deja în Avizul AEPD din 2006 privind propunerea ECRIS, „pentru resortisanții țărilor terțe ar putea fi necesar un sistem alternativ” deoarece „din motive evidente, sistemul propus nu poate funcționa în acele cazuri” ⁽⁴⁾. Prin urmare, salutăm propunerea actuală și recunoaștem importanța unui schimb eficient de informații extrase din cazierul judiciar ale persoanelor condamnate, în special în contextul adoptării Agendei europene privind securitatea ⁽⁵⁾.
38. După analiza cu atenție a propunerii, AEPD face următoarele recomandări pentru a asigura conformitatea cu legislația UE privind protecția datelor:
 1. În ceea ce privește utilizarea obligatorie a amprentelor digitale pentru resortisanții țărilor terțe, trebuie înființat un regim corespunzător pentru resortisanții țărilor terțe, similar celui existent pentru cetățenii UE, în acord cu normele existente privind colectarea amprentelor digitale la nivel național.
 2. Trimiterile la date anonime trebuie eliminate din propunere și înlocuite cu trimiteri exacte la procesul de pseudonimizare.
 3. Datele care urmează să fie stocate la nivel național cu privire la cetățenii UE condamnați și la resortisanții țărilor terțe condamnați nu trebuie să fie clasificate diferit, extinzând același regim care există în prezent pentru cetățenii UE (de ex. „date opționale”, „date suplimentare”) și la resortisanții țărilor terțe.
 4. Folosirea sistemului de filtru-index ar trebui să se limiteze numai la datele cu caracter personal ale resortisanților țărilor terțe, o categorie de persoane care nu ar trebui să cuprindă cetățenii UE care au și cetățenia unei țări terțe.

⁽¹⁾ Decizia-cadru 2009/315/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 privind organizarea și conținutul schimbului de informații extrase din cazierul judiciar între statele membre (JO L 93, 7.4.2009, p. 23).

⁽²⁾ Decizia 2009/316/JAI a Consiliului din 6 aprilie 2009 de instituire a Sistemului european de informații cu privire la cazierul judiciar (ECRIS) în aplicarea articolului 11 din Decizia-cadru 2009/315/JAI (JO L 93, 7.4.2009, p. 33).

⁽³⁾ Expunere de motive pentru propunere, p. 3.

⁽⁴⁾ Avizul AEPD privind Propunerea pentru o decizie-cadru a Consiliului privind organizarea și conținutul schimbului de informații extrase din cazierul judiciar între statele membre [COM(2005) 690 final] (JO C 313, 20.12.2006, p. 26, punctele 15 și 18).

⁽⁵⁾ „Agenda europeană privind securitatea” – Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 28 aprilie 2015, COM(2015) 185 final.

39. În plus, AEPD face următoarele recomandări care ar consolida protecția datelor cu caracter personal prelucrate în scopul ECRIS-TCN:
1. Preambulul propunerii ar trebui să cuprindă o trimitere la DPD, care să clarifice relația dintre instrumente.
 2. Ar trebui oferite și alte garanții pentru prelucrarea amprentelor digitale în actele de punere în aplicare care urmează să fie propuse de Comisie, referitoare la procesul de înscriere, care să pună accentul pe nivelul de exactitate și care să instituie o procedură de rezervă.

Adoptat la Bruxelles, 13 aprilie 2016.

Giovanni BUTTARELLI

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor
